

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 218.349 van 8 maart 2012
in de zaak A. 164.436/IX-4971**

In zake: Steven THOMAS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Carlos De Wolf
kantoor houdend te 9680 Maarkedal
Etikhovestraat 6
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

1. de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Middenstand
2. de FEDERALE RAAD VAN BEROEP VAN DE LANDMETERS-EXPERTEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jean-François De Bock
kantoor houdend te 1050 Brussel
Waterloosesteenweg 612
bij wie woonplaats wordt gekozen

tussenkomende partij:

de BVBA BEXAN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Carlos De Wolf
kantoor houdend te 9680 Maarkedal
Etikhovestraat 6
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 20 juli 2005, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de Federale Raad van Beroep van de landmeters-experten van 12 mei 2005 houdende afwijzing van het beroep van Steven Thomas ingesteld tegen de beslissing van de Federale Raad van

landmeters-experten van 3 februari 2005 waarbij hem de inschrijving op het tableau van landmeters-experten wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 160.275 van 19 juni 2006 wordt de vordering tot schorsing verworpen.

Bij arrest nr. 205.841 van 28 juni 2010 wordt de afstand van het beroep door de BVBA Bexan ingewilligd, worden de debatten heropend en wordt aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag gesteld. Aan de partijen wordt een termijn verleend van dertig dagen na de kennisgeving van het antwoord van het Grondwettelijk Hof om een memorie in te dienen. Het door de Auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat wordt ermee belast de zaak vervolgens verder te onderzoeken.

Het Grondwettelijk Hof heeft de gestelde prejudiciële vraag bij arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 beantwoord.

De verzoeker, de verwerende partijen en de tussenkomende partij hebben elk een memorie ingediend.

Eerste auditeur Luc Vermeire heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoeker en de tussenkomende partij hebben elk een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 februari 2012.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Carlos De Wolf, die verschijnt voor de verzoeker en de tussenkomende partij, en advocaat Valérie De Schepper, die loco advocaat Jean-François De Bock verschijnt voor de verwerende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur Luc Vermeire heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Wettelijk en reglementair kader en feiten

3. Het wettelijke en reglementaire kader en de feitelijke gegevens van de zaak zijn uiteengezet in het arrest nr. 205.841 van 28 juni 2010.

IV. Onderzoek van het enig middel

4. Zoals de Raad van State heeft vastgesteld in zijn arrest nr. 205.841 van 28 juni 2010, voert de verzoeker in een enig middel in essentie aan dat de motieven van de bestreden beslissing niet deugdelijk zijn en derhalve de materiële motiveringsplicht schenden. De verzoeker laat daarbij ook gelden dat sommige motieven het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het gelijkheidsbeginsel schenden en zijn verworven rechten miskennen.

5. In herinnering wordt gebracht dat de bestreden beslissing op de volgende vijf motieven steunt:

- het door de verzoeker voorgelegde diploma van gegradueerde in de topografie voldoet niet aan de wettelijke vereisten;
- de verzoeker werd op 5 oktober 1999 door de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde toegelaten tot de eedaflegging als landmeter, maar deze instantie is niet bevoegd om de beroepskwalificatie van een kandidaat te beoordelen daar waar de wettelijke voorwaarden toen werden omschreven in het koninklijk besluit van 18 januari 1995 tot bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van gezworen landmeter-expert (hierna: koninklijk besluit van 18 januari 1995); de omstandigheid dat het Beroepsinstituut van gezworen landmeters-experten nooit een advies heeft gegeven over mogelijke afwijkingen van of aanvullingen op de opsomming van erkende diploma's, verleent aan de rechtbank van eerste aanleg in deze aangelegenheid geen bijkomende bevoegdheid;
- het Arbitragehof (thans: Grondwettelijk Hof) heeft bij arrest nr. 19/2005 van 26 januari 2005 geen enkele bepaling van de wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert (hierna: wet van 11 mei 2003) vernietigd en integendeel alle bezwaren tegen deze wet verworpen, onder voorbehoud van de interpretatie die wordt gegeven van het vereiste van de geïntegreerde proef;
- de wet van 11 mei 2003 heeft geen terugwerkende kracht en machtigt de Federale Raad van Beroep enkel om, naar de toekomst toe, te beslissen over de inschrijving van kandidaat landmeters-experten op het tableau; de Federale Raad van Beroep kan zich niet uitspreken over de geldigheidswaarde van de werkzaamheden van de verzoeker in een voorafgaande periode en is evenmin bevoegd om na te gaan in welke mate sommige grondwettelijke beginselen geschonden zouden kunnen zijn;
- de Federale Raad van Beroep kan niet als initiatiefnemer optreden om het diploma van gegradueerde in de topografie alsnog door de Koning te laten erkennen na advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO.

6. In zijn arrest nr. 205.841 van 28 juni 2010 heeft de Raad van State geoordeeld dat het middel niet gegrond is voor zover het gericht is tegen het eerste en het vijfde motief van de bestreden beslissing.

Voor zover het middel gericht is tegen het tweede, het derde en het vierde motief van de bestreden beslissing heeft de Raad van State geoordeeld dat de argumentatie van de verzoeker in essentie kan worden herleid tot de grief dat deze beslissing het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en verzoekers verworven rechten schendt, doordat ze hem de inschrijving op het tableau van landmeters-experten ontzegt, niettegenstaande hij onder de toepassing van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 toegang heeft gekregen tot het beroep van landmeter-expert en hij jarenlang dat beroep heeft kunnen uitoefenen.

Aangezien de verzoeker niet onder de overgangsregeling van artikel 9 van de wet van 11 mei 2003 viel, noopte deze grief de Raad van State ertoe om de volgende door de verzoeker gesuggereerde prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen:

“Schendt artikel 9 van de wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk genomen of gelezen in samenhang met het rechtszekerheidsbeginsel, het beginsel van het rechtmatig gewekte vertrouwen en de eerbiediging van verworven rechten of het beginsel van de scheiding der machten, in de mate dat personen die niet beschikken over een titel zoals bedoeld in artikel 2, 1°, van de genoemde wet, maar die met toepassing van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 tot bescherming van de beroepstitel en de uitoefening van het beroep van gezworen landmeter-expert werden ingeschreven op de lijst van beoefenaars bedoeld in artikel 17, § 5, van de kaderwet van 1 maart 1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen, de voorlegging van een voor echt verklaarde kopie van hun titel, zoals bedoeld in artikel 4, § 2, van de genoemde wet, kunnen vervangen door het bewijs van hun inschrijving op de voormelde lijst, waarbij blijkens het arrest nr. 19/2005 van 26 januari 2005 van het Grondwettelijk Hof ook personen die op grond van artikel 17, § 1, van de genoemde kaderwet een verzoek hebben ingediend om te worden ingeschreven op de gemeentelijke lijst, op grond van artikel 17, § 5, toegang kunnen krijgen tot het beroep en dus de overgangsregeling kunnen genieten waarin artikel 9, § 1, van de voornoemde wet

van 11 mei 2003 voorziet, terwijl personen die niet werden of konden worden ingeschreven op deze lijst of die geen verzoek daartoe indienden of konden indienen maar die vóór de inwerkingtreding van die wet van 11 mei 2003 wel werden toegelaten om de bij artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993 betreffende de opheffing van het koninklijk besluit van 31 juli 1825 houdende bepalingen nopens de uitoefening van het beroep van landmeter, voorgeschreven eed af te leggen voor de bevoegde rechtbank en het beroep uitoefenden, geen overgangsmaatregel genieten wanneer zij niet de in artikel 2, 1°, van de voornoemde wet van 11 mei 2003 bedoelde titel kunnen voorleggen?”.

7. Bij arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 heeft het Grondwettelijk Hof deze vraag ontkennend beantwoord op grond van de volgende overwegingen:

“B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op de bestaanbaarheid van artikel 9 van de wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert (hierna: wet van 11 mei 2003) met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met het rechtszekerheidsbeginsel, met het beginsel van het rechtmatig gewekte vertrouwen en de eerbiediging van verworven rechten of met het beginsel van de scheiding der machten.

Zoals het opschrift ervan aangeeft, regelt die wet de bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert. Artikel 2 van die wet verbiedt het uitoefenen van het beroep van landmeter-expert en het gebruik van die titel aan wie niet voldoet aan de voorwaarden gesteld in dat artikel 2. Men moet met name beschikken over een van de in dat artikel opgesomde diploma's en de in artikel 7 van die wet voorgeschreven eed hebben afgelegd. Wie het beroep als zelfstandige uitoefent in hoofd- of bijberoep, dient eveneens te voldoen aan de in artikel 2 gestelde voorwaarden en bovendien te zijn ingeschreven op het tableau bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 mei 2003 tot oprichting van federale raden van landmeters-experten.

B.2. Uit het verwijzingsarrest blijkt dat de verzoeker voor de Raad van State niet beschikt over een van de in artikel 2 van de wet van 11 mei 2003 opgesomde diploma's maar over een diploma van gegradueerde in de topografie. Naast zijn hoofdberoep als lokale gemeentambtenaar is hij sinds 23 april 2001 in bijberoep actief als landmeter in de bvba 'Bexan', waarvan hij de zaakvoerder is.

Hij vecht voor de Raad van State de weigering aan om hem in te schrijven op het tableau van de landmeters-experten omdat hij niet in aanmerking komt voor toepassing van de overgangsregeling van het in het geding zijnde artikel 9 van de wet van 11 mei 2003, dat bepaalt:

‘§ 1. Onverminderd de toepassing van artikel 2, 1°, mogen de personen die, met toepassing van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 tot bescherming van de beroepstitel en de uitoefening van het beroep van gezworen landmeter-expert, werden ingeschreven op de lijst van beoefenaars bedoeld in artikel 17, § 5, van de kaderwet van 1 maart 1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen, de voorlegging van een kopie van hun titel, als bedoeld in artikel 4, § 2, tot staving van hun verzoek om inschrijving op het tableau van de beoefenaars van het beroep, vervangen door het bewijs van hun inschrijving op de voornoemde lijst.

§ 2. De personen die, op de datum waarop deze wet in werking treedt, het beroep van zelfstandig landmeter-expert uitoefenen en die houder zijn van een van de in artikel 2, 1°, bedoelde titels of ingeschreven zijn op de lijst van beoefenaars waarvan sprake in § 1 van dit artikel, zijn gemachtigd om, bij wijze van overgang, verder hun beroep uit te oefenen of er de titel van te voeren tot de beslissing van de Federale Raad of de Federale Raad van beroep van landmeters-experten gevallen is. Om voor deze overgangsmaatregel in aanmerking te komen dienen zij hun aanvraag om inschrijving te doen binnen zestig dagen nadat deze wet in werking is getreden.

§ 3. [...]’.

B.3. De verzoeker voor de Raad van State heeft op 5 oktober 1999 de bij de wet van 6 augustus 1993 ‘betreffende de opheffing van het koninklijk besluit van 31 juli 1825 houdende bepalingen nopens de uitoefening van het beroep van landmeter’ (hierna: wet van 6 augustus 1993) voorgeschreven eed afgelegd voor de rechtbank van eerste aanleg. Hij klaagt aan dat artikel 9 van de wet van 11 mei 2003, dat eraan in de weg staat dat hij zijn beroep kan blijven uitoefenen, op discriminerende wijze de rechtszekerheid, het gewekte vertrouwen en de verworven rechten raakt. Naar zijn mening wordt bovendien op discriminerende wijze afbreuk gedaan aan de scheiding der machten doordat de wetgever afbreuk doet aan de beslissing van de rechtbank om hem de voormelde eed af te nemen.

B.4.1. De Ministerraad voert aan dat het Hof niet bevoegd is om te toetsen aan het rechtszekerheidsbeginsel, aan het vertrouwensbeginsel en aan het beginsel van de scheiding der machten.

B.4.2. De Raad van State ondervraagt het Hof over de bestaanbaarheid met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie gewaarborgd bij de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de vermelde beginselen.

Het Hof vermag niet rechtstreeks te toetsen aan algemene rechtsbeginselen. Wanneer evenwel de vraag rijst naar de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, dient het Hof na te gaan of een wettelijke maatregel die een verschil in behandeling inhoudt, berust op een objectief en pertinent criterium in het licht van het door de wetgever beoogde doel en of hij op onevenredige wijze afbreuk doet aan de rechten van een categorie van personen,

rechten die inzonderheid kunnen worden afgeleid uit algemene rechtsbeginselen. Aldus is het Hof bevoegd om in het raam van zijn toetsing aan het gelijkheidsbeginsel ook met algemene rechtsbeginselen rekening te houden.

B.5.1. Volgens de bewoordingen van de prejudiciële vraag dient het Hof een vergelijking te maken tussen twee categorieën van personen die het beroep van landmeter-expert willen uitoefenen zonder te beschikken over een titel als bedoeld in artikel 2 van de wet van 11 mei 2003:

- diegenen die met toepassing van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 tot bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van gezworen landmeter-expert (hierna: koninklijk besluit van 18 januari 1995) werden ingeschreven op de lijst van beoefenaars bedoeld in artikel 17, § 5, van de kaderwet van 1 maart 1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen (hierna: kaderwet van 1 maart 1976), en die de voorlegging van een voor echt verklaarde kopie van hun titel, zoals bedoeld in artikel 4, § 2, van de wet van 11 mei 2003, kunnen vervangen door het bewijs van hun inschrijving op de voormelde lijst;
- diegenen die niet werden of konden worden ingeschreven op die lijst of die geen verzoek daartoe indienden of konden indienen maar die vóór de inwerkingtreding van die wet van 11 mei 2003 wel werden toegelaten om de eed voorgeschreven bij artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993 af te leggen voor de bevoegde rechtbank en die het beroep uitoefenden.

B.5.2. In tegenstelling tot wat de Ministerraad aanvoert, zijn die categorieën vergelijkbaar wat betreft de mogelijkheid om krachtens de overgangsregeling van de in het geding zijnde bepaling in aanmerking te komen om het beroep van landmeter-expert uit te oefenen overeenkomstig de wet van 11 mei 2003.

B.6.1. Bij zijn arrest nr. 19/2005 van 26 januari 2005 heeft het Hof de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de wet van 11 mei 2003 verworpen, zonder uitspraak te doen over de vergelijking die de thans gestelde prejudiciële vraag inhoudt.

Met betrekking tot artikel 9 van de wet van 11 mei 2003 oordeelde het Hof:

‘B.5.6. Overeenkomstig artikel 2 van de bestreden wet is het voeren van de titel en het uitoefenen van het beroep van landmeter-expert voorbehouden aan de houders van een diploma, die een eed moeten afleggen. Alle titels die toegang gaven tot het beroep en opgenomen waren in het koninklijk besluit van 18 januari 1995 worden overgenomen in de nieuwe wet. Op grond van de overgangsregeling vervat in artikel 9 van de bestreden wet behouden ook alle personen die niet beschikken over de bedoelde diploma’s maar die de overgangsregeling hebben genoten waarin het koninklijk besluit van 18 januari 1995 voorziet, dat voordeel. Alle personen die onder de toepassing van

voormeld koninklijk besluit toegang hadden tot het beroep, behouden derhalve hun verworven rechten’.

B.6.2. In zijn arrest nr. 143/2007 van 22 november 2007 heeft het Hof geoordeeld over het beroep van een aantal gegradueerden in de topografie die onder meer aanklaagden dat hun diploma niet in artikel 2 van de wet van 11 mei 2003 is opgenomen, terwijl dat wel het geval is voor het diploma van gegradueerde in bouw, optie vastgoed. Het Hof oordeelde dat de wetgever redelijkerwijze vermocht aan te nemen dat het diploma van gegradueerde in de topografie niet gelijkwaardig was aan de diploma’s die in artikel 2 van de wet van 11 mei 2003 worden vermeld en dat er op dat punt geen schending was van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.6.3. De prejudiciële vraag in onderhavige zaak heeft evenwel betrekking op een vergelijking tussen twee categorieën van personen die niet beschikken over een bij het voormelde artikel 2 vereist diploma.

B.7. Het artikel 9 van de wet van 11 mei 2003 stelt een overgangsregeling in.

Indien de wetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, vermag hij te oordelen dat die beleidswijziging met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de overgangsregeling of de ontstentenis daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan.

B.8. Artikel 9 maakt het bij wijze van overgangsregeling mogelijk dat een aantal personen die niet over een van de vereiste diploma’s beschikken toch het beroep van landmeter-expert zouden kunnen uitoefenen.

B.9. Rekening houdend met het vertrouwensbeginsel heeft de wetgever kunnen oordelen dat diegenen die vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet op rechtsgeldige wijze het beschermde beroep van landmeter uitoefenden, het beroep ook onder de toepassing van de nieuwe wet zouden kunnen voortzetten, ook al voldoen zij niet aan alle voorwaarden gesteld in de nieuwe regelgeving.

Het gelijkheidsbeginsel gebiedt niet dat personen die vóór de inwerkingtreding van de wet van 11 mei 2003 het beroep uitoefenden zonder aan de toenmalige vereisten te voldoen, mede zouden worden opgenomen in de overgangsregeling.

B.10. Zoals het Hof reeds heeft opgemerkt in zijn voormeld arrest nr. 19/2005, werden alle titels die toegang gaven tot het beroep en die waren opgenomen in het koninklijk besluit van 18 januari 1995 (artikel 4), overgenomen in artikel 2 van de nieuwe wet. Het diploma van gegradueerde in de topografie komt in die opsomming niet voor.

B.11. De in het geding zijnde bepaling maakt het voor personen die niet over het vereiste diploma beschikken mogelijk het beroep te blijven uitoefenen, voor zover zij reeds met toepassing van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 werden ingeschreven op de lijst van beoefenaars bedoeld in artikel 17, § 5, van de kaderwet van 1 maart 1976. Artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993, die is opgeheven bij artikel 13, § 2, van de wet van 11 mei 2003, bepaalde dat ‘niemand [...] het beroep van landmeter als zelfstandige [mag] uitoefenen, tenzij hij voldoet aan de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig de kaderwet van 1 maart 1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen [...]’.

Volgens artikel 17, § 1, van de kaderwet van 1 maart 1976 worden de personen die op de datum waarop een ter uitvoering van die wet genomen besluit in werking treedt, het gereguleerde beroep uitoefenen in de voorwaarden en sedert de tijd vastgesteld door de Koning, op hun verzoek ingeschreven op een lijst opgemaakt door de burgemeester van de gemeente waar zij hun hoofdvestiging hebben. De gemeentelijke lijsten worden aan de raden van erkenning toegezonden (§ 4), die de lijsten vaststellen van de beroepsbeoefenaars, die worden ingeschreven op het tableau van de beroepsbeoefenaars zonder het bewijs te moeten leveren van hun beroepskennis en van de stageperiode (§ 5).

Artikel 6 van het koninklijk besluit van 18 januari 1995, waarmee uitvoering is gegeven aan de voormelde kaderwet en aan de wet van 6 augustus 1993, bevatte een overgangsregeling voor personen die niet beschikten over het vereiste diploma maar die bij de inwerkingtreding van dat koninklijk besluit (7 maart 1995) sedert ten minste drie maanden het beroep van gezworen landmeter-expert uitoefenden en die voor het overige voldeden aan de in dat artikel 6 gestelde voorwaarden. Zij konden op eigen verzoek worden ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 17, § 1, van de kaderwet van 1 maart 1976, overeenkomstig het koninklijk besluit van 24 juni 1987 houdende organisatie van de overgangsregeling bedoeld bij artikel 17 van de kaderwet van 1 maart 1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen (hierna: koninklijk besluit van 24 juni 1987). Artikel 7 van dat koninklijk besluit, dat een overgangsregeling bevat voor personen die wel aan de diplomavereiste voldeden en die het beroep zelfstandig wensten uit te oefenen na dat in dienstverband of onder statuut gedaan te hebben, kan te dezen buiten beschouwing worden gelaten.

Overeenkomstig artikel 1 van het koninklijk besluit van 24 juni 1987 moest de aanvraag tegen een geldig ontvangstbewijs of bij een ter post aangetekend schrijven worden ingediend binnen een maand na de inwerkingtreding van het besluit tot reglementering van het beroep. De aanvraag moest worden ingediend bij het gemeentebestuur van de plaats van de hoofdvestiging van de aanvrager of van die van de vennootschap voor rekening waarvan hij zijn beroepswerkzaamheid uitoefent.

De wet van 6 augustus 1993 en het koninklijk besluit van 18 januari 1995 lieten dus enkel de uitoefening van het beroep van landmeter-expert toe aan personen die over het vereiste diploma beschikten of die, bij gebreke daarvan, in aanmerking kwamen voor de overgangsregeling van de koninklijke besluiten van 18 januari 1995 en 24 juni 1987, wat veronderstelde dat de personen die bij de inwerkingtreding van het eerstvermelde koninklijk besluit (7 maart 1995) sedert ten minste drie maanden het beroep uitoefenden, bij het gemeentebestuur waar zij waren gevestigd, binnen de maand een aanvraag hadden ingediend om op de gemeentelijke lijsten te worden opgenomen.

In zijn voormeld arrest nr. 19/2005 oordeelde het Hof dat de personen die op grond van artikel 17, § 1, een verzoek hebben ingediend om te worden ingeschreven op de gemeentelijke lijsten, op grond van artikel 17, § 5, toegang kunnen krijgen tot het beroep en dus de overgangsregeling kunnen genieten waarin artikel 9, § 1, van de in het geding zijnde wet voorziet.

B.12. Krachtens artikel 7, § 3, van de wet van 11 mei 2003 worden geacht de in dat artikel vermelde en bij artikel 2, 2°, van die wet vereiste eed te hebben afgelegd, de personen die de eed hebben afgelegd als bedoeld in artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993.

Artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993 vereiste dat een ieder die het beroep van landmeter zelfstandig wenste uit te oefenen, voldeed aan de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig de kaderwet van 1 maart 1976 en ‘daarenboven voor de rechtbank van eerste aanleg van zijn woonplaats de volgende eed heeft afgelegd : [...]’.

Uit het gebruik van de term ‘daarenboven’ blijkt dat het afleggen van de eed op zich niet kan volstaan en geen afbreuk kan doen aan de voorafgaande vereisten. Dat de rechtbank van eerste aanleg akte heeft genomen van de eedaflegging betekent niet dat zij uitspraak heeft gedaan over de inachtneming van de overige vereisten voor het uitoefenen van het beroep van landmeter-expert. Te dezen is er geen in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waaraan de wetgever afbreuk zou hebben gedaan.

Het Hof heeft geen uitspraak te doen over de omstandigheden waarin de verzoeker voor de Raad van State [lees: de rechtbank van eerste aanleg] de eed heeft kunnen afleggen. Uit het feit dat de rechtbank akte heeft genomen van die eedaflegging, mocht hij niet in redelijkheid afleiden dat hij het beschermde beroep van landmeter-expert kon uitoefenen zonder over het vereiste diploma te beschikken en zonder in aanmerking te komen voor de toen geldende overgangsregeling.

B.13. Het verschil in behandeling tussen de in B.5.1 omschreven categorieën is niet zonder redelijke verantwoording en de overgangsregeling van artikel 9 van de wet van 11 mei 2003 doet geen afbreuk aan het vertrouwensbeginsel”.

8. De verwerende partijen stellen in hun bijkomende memorie dat het Grondwettelijk Hof met dit arrest hun standpunt bevestigt dat de bestreden beslissing het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het gelijkheidsbeginsel of enige door de verzoeker verworven rechten niet schendt. Zij besluiten daaruit dat verzoekers enige middel voor de Raad van State eveneens ongegrond is voor zover het kritiek uit op het tweede, het derde en het vierde motief van de bestreden beslissing.

9. De verzoeker en de tussenkomende partij formuleren in hun bijkomende memorie een aantal bedenkingen bij het voormelde arrest van het Grondwettelijk Hof.

Vooreerst wijzen zij erop dat het Grondwettelijk Hof het begrip “toegang tot het beroep” nu invult als “op rechtsgeldige wijze uitoefenen van het beroep”. Volgens hen staat dit op gespannen voet met de vroegere arresten van het Hof nr. 19/2005 van 26 januari 2005 en nr. 143/2007 van 22 november 2007.

Voorts laten zij gelden dat het Grondwettelijk Hof voorbijgaat aan het in gebreke blijven van de eerste verwerende partij om destijds uitvoering te geven aan de oprichting van het Beroepsinstituut van gezworen landmeters-experten waarin was voorzien door de kaderwet van 1 maart 1976, waardoor de verzoeker, die zijn diploma van topograaf pas in 1997 behaalde en pas in 2001 besloot het beroep van landmeter uit te oefenen, in de onmogelijkheid was om alsnog binnen het toepassingsgebied van de overgangsregeling te vallen.

Volgens de verzoeker en de tussenkomende partij gaat het Hof tevens voorbij aan het feit dat de bevoegde overheden de verzoeker uitdrukkelijk als landmeter-expert hebben erkend en op geen enkele wijze de rechtsgeldige uitoefening van dit beroep in vraag hebben gesteld. Zij verwijzen in dit verband nogmaals naar een brief van 10 mei 2006 die de verzoeker vanwege de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie heeft ontvangen en waarbij hem het koninklijk besluit van 15 december 2005 tot vaststelling van de

voorschriften inzake de plichtenleer van de landmeter-expert ter kennis werd gebracht.

Ten slotte stellen de verzoeker en de tussenkomende partij dat het Hof aan de eedaflegging, zoals bedoeld in artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993, een draagwijdte verleent die strijdig is met de draagwijdte die door de minister van Justitie daaraan werd gegeven in een antwoord op een parlementaire vraag van 29 januari 2001. Het Hof overweegt immers dat verzoekers eedaflegging niet impliceert dat uitspraak wordt gedaan over de inachtneming van de vereisten voor het uitoefenen van het beroep van landmeter-expert en dat er geen in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing is waaraan de wetgever afbreuk zou hebben gedaan, terwijl de minister in zijn antwoord bevestigt dat de toelating tot de eedaflegging een rechterlijke beslissing uitmaakt waarbij de betrokken rechter oordeelt dat de persoon die de eed wenst af te leggen aan de wettelijke voorwaarden voldoet.

De verzoeker en de tussenkomende partij besluiten dat het arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 weliswaar voor recht zegt dat artikel 9 van de wet van 11 mei 2003 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met het vertrouwensbeginsel en het beginsel van de scheiding der machten, niet schendt, maar dat dit niet wegneemt dat de verzoeker gedurende jaren het beroep van landmeter heeft uitgeoefend en als zodanig door de diensten van de verwerende partijen werd erkend. Aldus is er sprake van een gewekt vertrouwen dat dient te worden gehonoreerd, temeer daar de gewekte schijn uitdrukkelijk werd bevestigd door de eedaflegging van de verzoeker voor de bevoegde rechter.

De verzoeker en de tussenkomende partij handhaven dan ook hun standpunt dat de bestreden beslissing het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel schendt.

10. In hun laatste memorie laten de verzoeker en de tussenkomende partij nog gelden dat het arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 van het Grondwettelijk Hof een schending inhoudt van artikel 1 van het eerste aanvullend protocol bij het EVRM, dat de bescherming van de eigendom waaronder ook economische rechten waarborgt, alsook de schending van artikel 14 van ditzelfde verdrag, dat een discriminatieverbod inhoudt. De verzoeker en de tussenkomende partij stellen vast dat niettegenstaande in de parlementaire voorbereiding van de wet van 11 mei 2003 uitdrukkelijk werd bevestigd dat de nieuwe wettelijke regeling geen afbreuk zou doen aan de op dat ogenblik verworven rechten van landmeters-experten die het beroep reeds uitoefenden aansluitend op de eedafliegging voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, aan eerstgenoemde ingevolge de ontoereikende bepalingen van de overgangsregeling, toch het recht werd ontnomen om het beroep verder uit te oefenen. Dit is volgens hen een bijzonder ernstige en zware juridische gevolgtrekking waardoor de verzoeker in zijn bestaan en beroepsuitoefening wordt geraakt, zonder dat hem enige fout of tekortkoming kan worden verweten.

Beoordeling

11. In hun bijkomende en laatste memorie formuleren de verzoeker en de tussenkomende partij in essentie kritiek op het arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 waarmee het Grondwettelijk Hof de bij arrest nr. 205.841 van 28 juni 2010 van de Raad van State gestelde prejudiciële vraag heeft beantwoord. Krachtens artikel 28 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof dient de Raad van State evenwel als rechtscollege dat de prejudiciële vraag heeft gesteld, zich voor de oplossing van het geschil naar aanleiding waarvan de vraag werd gesteld, te voegen naar het arrest van het Grondwettelijk Hof. De Raad van State vermag derhalve niet te oordelen over de voormelde kritiek.

12. De Raad van State stelde in zijn arrest nr. 205.841 van 28 juni 2010 reeds vast dat de verzoeker niet voldoet aan de voorwaarden om op grond van artikel 2 van de wet van 11 mei 2003 het beroep van landmeter-expert uit te

oefenen of de beroepstitel van landmeter-expert te dragen en dat bovendien niet blijkt dat de verzoeker valt onder de overgangsregeling van artikel 9 van diezelfde wet.

Het Grondwettelijk Hof zegt in zijn arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 voor recht dat het voormelde artikel 9 het gelijkheidsbeginsel, al dan niet in samenhang gelezen met het vertrouwensbeginsel en het beginsel van de scheiding der machten, niet schendt door voor diegenen die het beroep van landmeter-expert willen uitoefenen zonder te beschikken over een titel als bedoeld in artikel 2 van de wet van 11 mei 2003 te voorzien in een overgangsregeling voor hen die met toepassing van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 werden ingeschreven op de lijst van beoefenaars bedoeld in artikel 17, § 5, van de kaderwet van 1 maart 1976, en die de voorlegging van een voor echt verklaarde kopie van hun titel, zoals bedoeld in artikel 4, § 2, van de wet van 11 mei 2003, kunnen vervangen door het bewijs van hun inschrijving op de voormelde lijst, maar niet voor hen die niet werden of konden worden ingeschreven op die lijst of die geen verzoek daartoe indienden of konden indienen maar die vóór de inwerkingtreding van de wet van 11 mei 2003 wel werden toegelaten om de eed voorgeschreven bij artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993 af te leggen voor de bevoegde rechtbank en die het beroep uitoefenden, zoals voor de verzoeker het geval was.

Het Hof overweegt daartoe dat, rekening houdend met het vertrouwensbeginsel, de wetgever heeft kunnen oordelen dat diegenen die vóór de inwerkingtreding van de wet van 11 mei 2003 op een rechtsgeldige wijze het beschermde beroep van landmeter uitoefenden, het beroep ook onder de toepassing van de nieuwe wet zouden kunnen voortzetten, ook al voldoen zij niet aan alle voorwaarden gesteld in de nieuwe regelgeving, dat het gelijkheidsbeginsel niet gebiedt dat personen die vóór de inwerkingtreding van de wet van 11 mei 2003 het beroep uitoefenden zonder aan de toenmalige vereisten te voldoen, mede zouden worden opgenomen in de overgangsregeling, dat artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993 vereiste dat eenieder die het beroep van landmeter zelfstandig wenste uit te oefenen, voldeed aan de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig de

kaderwet van 1 maart 1976 en “daarenboven” voor de rechtbank van eerste aanleg van zijn woonplaats de voorgeschreven eed aflegde, zodat het afleggen van de eed op zich niet kan volstaan en geen afbreuk kan doen aan de voorafgaande vereisten, dat het feit dat de rechtbank van eerste aanleg akte heeft genomen van de eedaflegging niet betekent dat zij uitspraak heeft gedaan over de inachtneming van de overige vereisten voor het uitoefenen van het beroep van landmeter-expert, dat er te dezen geen in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing is waaraan de wetgever afbreuk zou hebben gedaan en dat de verzoeker uit het feit dat de rechtbank akte heeft genomen van die eedaflegging niet in redelijkheid mocht afleiden dat hij het beschermde beroep van landmeter-expert kon uitoefenen zonder over het vereiste diploma te beschikken en zonder in aanmerking te komen voor de toen geldende overgangsregeling.

13. Voor zover de verzoeker en de tussenkommende partij in hun memories na het voormelde arrest van het Grondwettelijk Hof staande houden dat de tweede verwerende partij de verzoeker op basis van het vertrouwens- en het rechtszekerheidsbeginsel toch tot het beroep had moeten toelaten en dus had moeten afwijken van de overgangsregeling van artikel 9 van de wet van 11 mei 2003, in acht genomen dat de verzoeker gedurende jaren het beroep van landmeter-expert heeft uitgeoefend en hij in die hoedanigheid ook door de diensten van de verwerende partijen werd erkend, alsook gelet op verzoekers eedaflegging als landmeter voor de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde, vragen zij wezenlijk een toepassing van de genoemde beginselen tegen de wet in. De Raad van State kan hierop evenwel niet ingaan, aangezien de toepasselijke wettelijke regeling, die overigens door het Grondwettelijk Hof niet in strijd werd bevonden met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet al dan niet in samenhang gelezen met het vertrouwensbeginsel en het beginsel van de scheiding der machten, primeert op de door de verzoeker aangevoerde beginselen.

14. Het in het enige middel bekritiseerde tweede motief van de bestreden beslissing stelt dat de rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde, die de

verzoeker heeft toegelaten de eed als landmeter af te leggen, niet bevoegd is om de beroepskwalificatie van een kandidaat te beoordelen.

Het Grondwettelijk Hof heeft in dit verband in zijn arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 uit artikel 2 van de wet van 6 augustus 1993 afgeleid dat het afleggen van de eed op zich niet kan volstaan en geen afbreuk kan doen aan de voorafgaande vereisten voor het rechtsgeldig uitoefenen van het beroep. Het Hof heeft voorts overwogen dat de omstandigheid dat de rechtbank van eerste aanleg akte heeft genomen van de eedaflegging niet betekent dat zij uitspraak heeft gedaan over de inachtneming van de overige vereisten voor het uitoefenen van het beroep en dat de verzoeker uit het feit dat de rechtbank akte heeft genomen van die eedaflegging niet in redelijkheid mocht afleiden dat hij het beschermde beroep van landmeter-expert kon uitoefenen zonder over het vereiste diploma te beschikken en zonder in aanmerking te komen voor de toen geldende overgangsregeling.

De Raad van State sluit zich aan bij deze overwegingen. De enkele omstandigheid dat de minister van Justitie in een andere zin zou hebben geantwoord op een parlementaire vraag, doet aan deze overwegingen geen afbreuk.

Het enige middel is niet gegrond voor zover het kritiek levert op het tweede motief van de bestreden beslissing.

15. Het in het enige middel bekritiseerde derde motief van de bestreden beslissing stelt dat het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. 19/2005 van 26 januari 2005 geen enkele bepaling van de wet van 11 mei 2003 heeft vernietigd en integendeel alle bezwaren tegen deze wet heeft verworpen, onder voorbehoud van de interpretatie die wordt gegeven van het vereiste van de geïntegreerde proef.

Het eveneens bekritiseerde vierde motief van de bestreden beslissing stelt dat de wet van 11 mei 2003 de Federale Raad van Beroep niet toelaat zich uit te spreken over de geldigheid van de werkzaamheden van de

verzoeker in het verleden en dat deze Raad niet bevoegd is om na te gaan in welke mate daardoor sommige grondwettelijke beginselen geschonden zouden kunnen zijn.

Beide motieven blijken niet alleen feitelijk juist. In het licht van de zo-even aangehaalde overwegingen van het arrest nr. 99/2011 van 31 mei 2011 van het Grondwettelijk Hof zijn ze bovendien in rechte aanneembaar.

Het enige middel is evenmin gegrond voor zover het kritiek levert op het derde en het vierde motief van de bestreden beslissing.

16. Het enige middel is derhalve in geen enkel opzicht gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

3. De tussenkommende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 maart 2012,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

André Vandendriessche